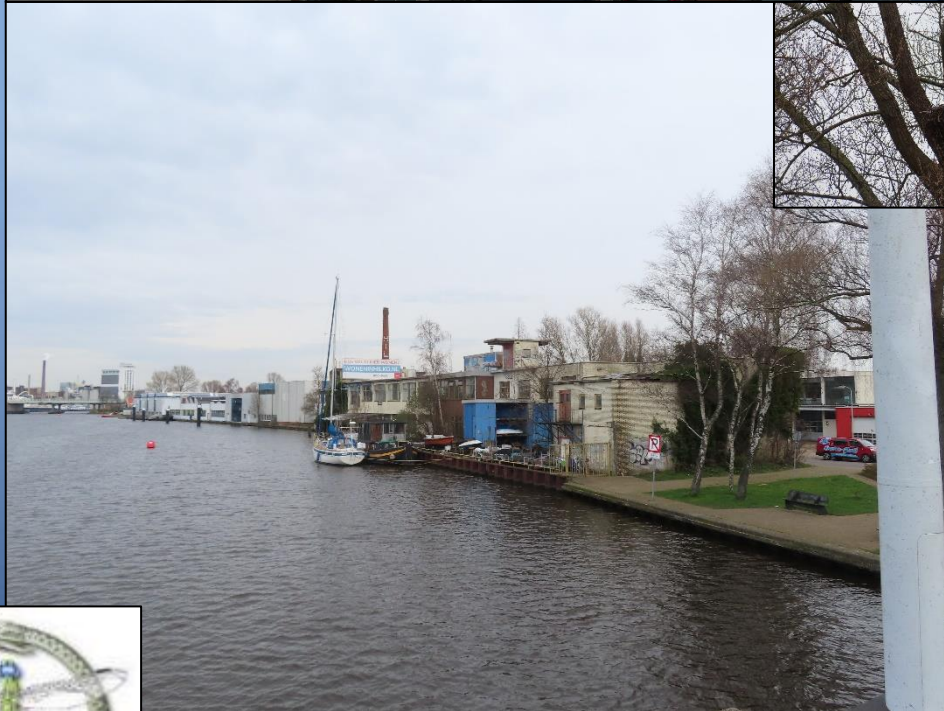

Quickscan Wet natuurbescherming

Realisatie 117 woningen te Zaandam

COLOFON

BUREAU FAUNAX B.V.

Tijnjedyk 89

8936 AC Leeuwarden

0683772548

info@faunax.nl

www.faunax.nl

Lid van Netwerk Groene Bureaus

Quickscan Wet natuurbescherming Realisatie 117 woningen te Zaandam

Leeuwarden, april 2023

In opdracht van:

Rho Adviseurs

Uitvoering:

Bureau FaunaX B.V.

Veldwerk en rapportage:

Dhr. R. Fokker

Autorisatie:

Dhr. E.P. de Boer

Foto's voorpagina:

Impressie van het plangebied.

© **Bureau FaunaX B.V.**. *Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:*
Bureau FaunaX B.V. (2023). Quickscan Wet natuurbescherming/ Realisatie 117 Woningen te Zaandam. Rapport 22306.
Bureau FaunaX B.V., Leeuwarden.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX B.V. heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX B.V., verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Gegevens die afkomstig zijn uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) mogen niet zonder toestemming van Blij12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Onderzoeksopzet	2
1.4	Karakteristiek plangebied en planvoornemen.....	3
2	RESULTATEN QUICKSCAN	5
2.1	Flora.....	5
2.2	Vogels	5
	Jaarrond beschermde vogelnesten	5
2.3	Zoogdieren	9
	Vleermuizen	9
	Overige zoogdieren.....	13
2.4	Reptielen.....	15
2.5	Amfibieën	15
2.6	Vissen	15
2.7	Ongewervelden	16
2.8	Gebiedsbescherming.....	16
	Stikstofgevoeligheid.....	16
2.9	Houtopstanden	16
3	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	17
3.1	Overzicht beschermde soorten	17
3.2	Effectbespreking en aanbevelingen.....	17
	Algemene broedvogels.....	17
	Jaarrond beschermde nesten (huismus)	17
	Vleermuizen (verblijfplaatsen).....	18
	Vleermuizen (vliegroute).....	18
	Zorgplicht	18
	(extra)Stikstofuitstoot.....	18
3.3	Overzicht vervolgstappen.....	19
4	LITERATUUR EN BRONNEN.....	20
	BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING	- 1 -
	Wnb Soortbescherming.....	- 1 -
	Wnb Gebiedsbescherming	- 3 -
	Wnb Houtopstanden	- 3 -
	NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur	- 3 -

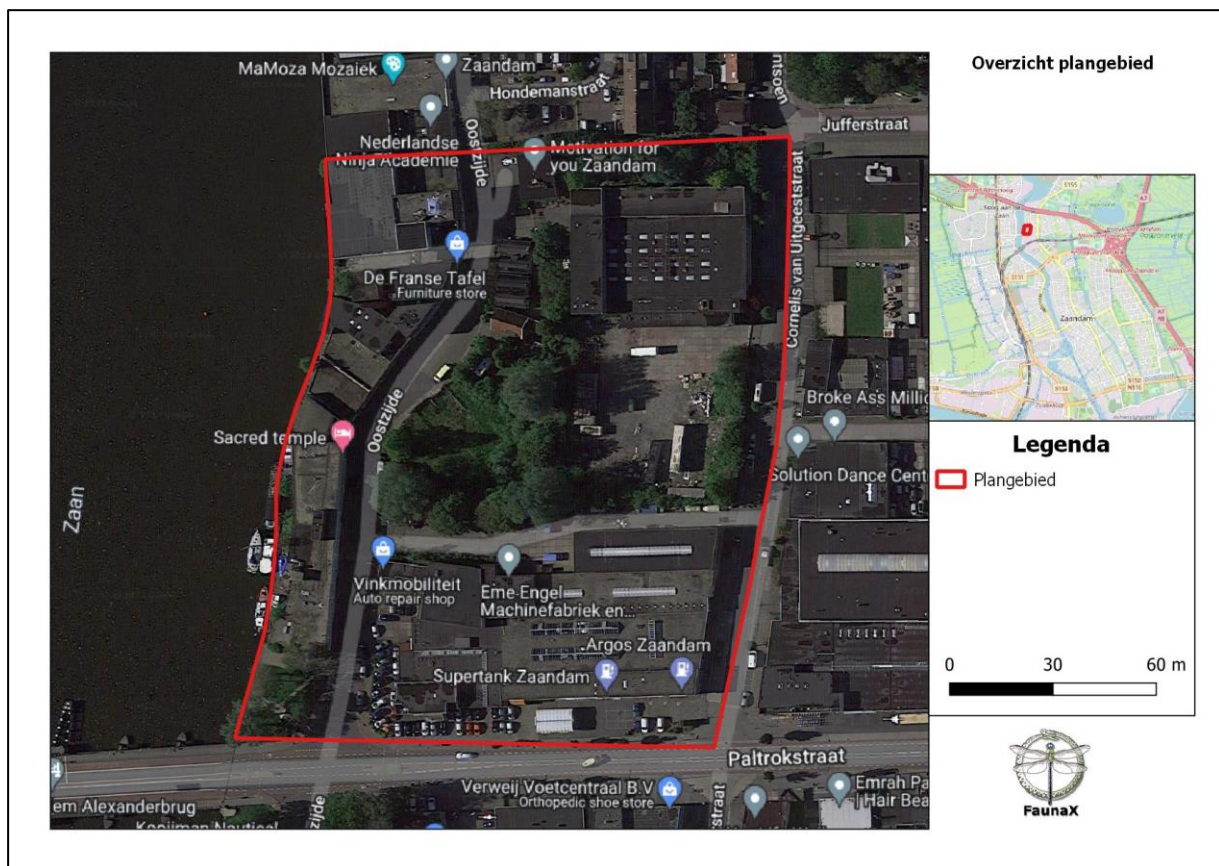
1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens 117 woningen te realiseren op en rond de HILKO locatie aan de Oostzijde te Zaandam. Ruimtelijke plannen zoals deze dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving.

Zo dient te worden onderzocht of als gevolg van de uitvoering van het plan sprake is van effecten op wettelijk beschermde soorten flora en fauna en/of natuurgebieden (Natura 2000), alsook in het kader van houtopstanden. Om hierin inzicht te krijgen wordt in eerste instantie een ecologische Quicksan uitgevoerd. Bij dit onderzoek wordt een inschatting gemaakt van de (mogelijk) binnen de invloedssfeer van het project aanwezige beschermde natuurwaarden en de effecten van de voorgenomen plannen op deze waarden.

Voor meer informatie over de Wet natuurbescherming (Wnb) en de handelwijze wordt verwezen naar Bijlage I.

Figuur 1.1. Het plangebied (rood omlijnd) te Zaandam.

1.2 Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden voor?
3. Wat zijn de mogelijke effecten van de werkzaamheden op deze beschermde natuurwaarden en -gebieden, zowel tijdens de realisatie als na afloop hiervan?
4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkomen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 4.

1.3 Onderzoeksopzet

Soorten

In opdracht van Rho Adviseurs heeft Bureau FaunaX B.V. het planvoornemen door middel van een ecologische Quickscan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze Quickscan heeft bestaan uit een bureaustudie en een veldbezoek gebaseerd op ecologisch inzicht (expert judgement). Een ecologische Quickscan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze Quickscan is uitgevoerd op donderdag 28 maart 2023 en vond plaats onder zachte weersomstandigheden (7°C, windkracht 3, bewolkt). Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid van (of sporen van) beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

Gebieden - Natura 2000

Behalve dat onderzocht wordt welke soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen voorkomen, wordt ook gecontroleerd of er sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt middels een grove analyse op basis van de geplande werkzaamheden en de relevante afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming worden ook houtopstanden beschermd. Er wordt gecontroleerd in welke mate er sprake is van kap en of hier een meld- en/of herplantingsplicht aan de orde kan zijn.

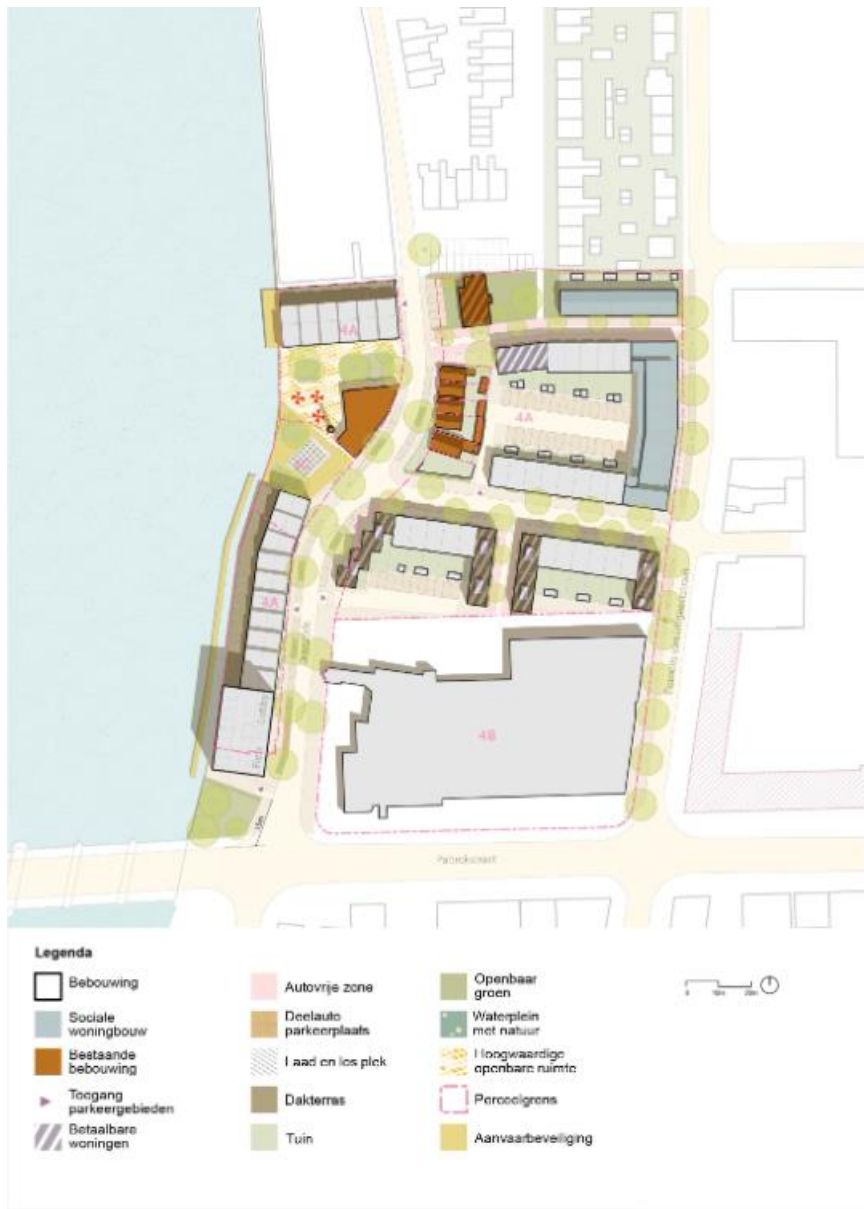
Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming zijn er nog meer regelgevingen die ingaan op het beschermen van de natuur in Nederland. Dit zijn veelal provinciale stukken, al dan niet als uitvoeringsorgaan vanuit rijksbeleid. Het gaat hierbij om regelgeving omtrent het Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoeragegebieden en weidevogelgebieden. Deze toetsing stipt kort aan of er sprake kan zijn van een conflict tussen de provinciale regelgevingen en het geplande initiatief.

1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen

Het plangebied betreft de HILKO locatie, evenals omliggende percelen aan de Oostzijde, Cornelis van Uitgeeststraat en Paltrokstraat binnen de bebouwde kom van Zaandam. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door de Zaan. De zuidelijke en oostelijke grenzen van het plangebied worden gevormd door de Paltrokstraat en de Cornelis van Uitgeeststraat. De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door de bebouwde kom van Zaandam.

Het planvoornemen bestaat uit het slopen van (een deel van) de huidige bebouwing binnen het plangebied om in de plaats hiervan 117 nieuwbouwwoningen te realiseren. Binnen het planvoornemen worden bomen gerooid.

Figuur 1.2. Een impressie van de toekomstsituatie.

Figuur 1.3. Een impressie van het plangebied.

2 RESULTATEN QUICKSCAN

2.1 Flora

Ten tijde van het veldbezoek werden soorten aangetroffen als speenkruid, braam, paardenbloem, kleeftkruid en grote brandnetel. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen, noch is het geschikte biotoop hiervoor aanwezig. De onder de Wnb beschermde plantensoorten stellen veelal kritische eisen aan hun standplaatsen. Aan deze eisen wordt binnen het plangebied niet voldaan. De omstandigheden zijn te voedselrijk. Hoewel uit de omgeving van het plangebied waarnemingen van soorten als bokkenorchis en wilde ridderspoor bekend zijn (bron: NDFF), kan de aanwezigheid hiervan binnen het plangebied op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.1. Een impressie van de vegetatie binnen het plangebied, met speenkruid (links) en kleeftkruid (rechts).

- De aanwezigheid van beschermde plantensoorten kan uitgesloten worden op basis van habitateigenschappen.

2.2 Vogels

Jaarrond beschermde vogelnesten

Roofvogels en uilen

Nesten van vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn bevinden zich over het algemeen in volgroeide bomen en/of bossen, zoals ooievaarsnesten en horsten van roofvogels. Vaak worden oude kraaien- of eksternesten gebruikt door roofvogels en uilen. De bomen binnen en vlak buiten het plangebied zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van boomnesten. In totaal werden hierbij twee nesten aangetroffen, waarvan één vlak buiten het plangebied aan de oostzijde van de Cornelis van Uitgeeststraat.

In het geval van het nest binnen het plangebied betreft het een nest van zwarte kraai. Tijdens het veldbezoek werden individuen met vers nestmateriaal op en vlakbij het nest waargenomen (figuur 2.2). Zwarte kraai is in de provincie Noord-Holland bestempeld als zogenaamde 'categorie 5' soort. Dit houdt grofweg in dat de nesten van deze soort alleen bescherming genieten onder zwaarwegende ecologische redenen, zoals de afwezigheid van geschikte alternatieve nestlocaties in de omgeving van een nest. De omgeving van het plangebied biedt in deze naar ons inzicht voldoende alternatieve nestgelegenheid, in de vorm van vergelijkbare groepen bomen in woonwijken en parkjes binnen een straal van 1 km rond het plangebied.

Het aangetroffen nest geniet derhalve naar ons inzicht geen jaarronde bescherming en is alleen beschermd wanneer er sprake is van een broedgeval. Zwarte kraai broedt doorgaans tussen begin februari en eind juni (bron: Sovon).

Figuur 2.2. Het nest van een zwarte kraai (links) en een nestmateriaal-verplaatsend individu (rechts).

Het tweede nest bevindt zich vlak buiten het plangebied. Het betreft een relatief klein en slordig nest in een kleine, solitaire boom, relatief laag (~4 meter) bij de grond. Gezien de grootte en structuur van het nest betreft het waarschijnlijk een nest van een soort als houtduif of Turkse tortel. Gezien de afwezigheid van voldoende dekking is het nest niet geschikt bevonden als broedlocatie voor een soorten als ransuil, welke geregeld binnen de bebouwde kom tot broeden komt. Door de locatie van dit nest binnen de bebouwde kom is deze tevens niet geschikt bevonden voor soorten als boomvalk en buizerd. De aanwezigheid van een jaarrond beschermd nest kan op voorhand worden uitgesloten.

Gebouwbroeders

Naast op boomnesten is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van soorten die over het algemeen in gebouwen tot broeden komen, zoals de huismus, gierzwaluw en steenuil.

Huisumus

Nesten van huismussen worden regelmatig aangetroffen onder gegolfde dakpannen en dakplaten. Binnen het plangebied staan slechts enkele huizen die over dergelijk dakbeschot beschikken (figuur 2.3). Deze woningen worden binnen het planvoornemen gespaard (zie figuur 1.2). Incidenteel worden huismusnesten ook achter gevelbetimmering aangetroffen. Binnen het plangebied werden enkele geschikte gaten aangetroffen (figuur 2.4). Hoewel de kans op aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen in dergelijke gaten over het algemeen klein is, kan de aanwezigheid hiervan binnen het plangebied naar ons inzicht niet op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.3. Binnen het plangebied staan enkele woningen die over gegolfde dakpannen beschikken.

Figuur 2.4. Een ruimte achter gevelbetimmering van een gebouw binnen het plangebied.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen zijn van nature kliffenbroeders die op grote hoogte broeden en door de jaren steeds meer gebruik zijn gaan maken van bebouwing. Omdat het hiernaast een koloniebroeder is, heeft de soort een voorkeur voor locaties waar (relatief hoge) bebouwing dicht op elkaar staat. Nestgelegenheid voor gierzwaluw in Nederland is vaak vergelijkbaar met dat van huismus en bevindt zich geregeld onder gegolfde dakplaten op hoger gelegen panden. Binnen het plangebied zijn slechts de nokpannen op de hierboven benoemde woningen die binnen het plangebied gespaard blijven geschikt bevonden als nestgelegenheid voor gierzwaluw. Negatieve effecten op nestgelegenheid van gierzwaluwen als gevolg van het planvoornemen kunnen derhalve naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

Steenuil

Hoewel steenuil over het algemeen tot broeden komt in boomholtes, kunnen ook gebouwen in kleinschalige cultuurlandschappen geschikte nestlocaties bieden voor deze soort. Uit de omgeving van het plangebied zijn recente (<5 jaar) waarnemingen van steenuil bekend. Verreweg de meeste hiervan zijn afkomstig uit een terrein rond een boerderij aan de Zuiderweg ten noordoosten van Zaandam, waar mogelijk sprake is van een broedgeval. Er is slechts één waarneming van deze soort bekend op kortere afstand van het plangebied, op ca. 2 km afstand van het plangebied (bron: NDFF). Het plangebied kan in potentie geschikte nestlocaties voor steenuil bieden, in de vorm van nissen, kieren en gaten in gebouwen. Echter, gezien de locatie van het plangebied uit de buurt van kleinschalige cultuurlandschappen en in een dicht bebouwd gebied van Zaandam achten we de kans op aanwezigheid van deze soort dusdanig klein dat we het niet realistisch achten om hier rekening mee te houden bij de voortgang van het project.

Binnen en vlak buiten het plangebied kunnen andere categorie 5 soorten tot broeden komen, waarvan de nesten alleen jaarronde bescherming genieten onder zwaarwegende ecologische redenen, zoals spreeuw en ekster. Net zoals voor de voorgenoemde zwarte kraai biedt de omgeving van het plangebied naar ons inzicht echter voldoende alternatieve nestlocaties en zijn dergelijke nesten slechts beschermd wanneer er sprake is van een broedgeval.

- Binnen het plangebied werd een nest van zwarte kraai aangetroffen. Hoewel dit nest geen jaarronde bescherming geniet, is deze wel beschermd tijdens het broedproces. Zwarte kraai broedt doorgaans tussen begin februari en eind juni.
- De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen in ruimten achter gevelbetimmering kan **niet** op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op jaarrond beschermde (boom)nesten als gevolg van het planvoornemen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Overige (broed)vogelsoorten

Naast op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is het plangebied ook beoordeeld op waarden voor broedvogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. De nesten van deze soorten zijn uitsluitend beschermd tijdens het broedproces. Voor deze soorten biedt het plangebied wel mogelijkheden. Zo werden binnen het plangebied nest-bouwende zwarte kraaien waargenomen en kunnen andere soorten, zoals houtduif, Turkse tortel en ekster ook tot broeden komen in de bomen binnen en vlak buiten het plangebied.

- Binnen en vlak buiten het plangebied kunnen andere vogelsoorten tot broeden komen waarvan de nesten geen jaarronde bescherming genieten, maar wel beschermd zijn tijdens het broedproces (grofweg 15 maart - 15 juli).

2.3 Zoogdieren

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven in Nederland over het algemeen in bomen, in gebouwen of in andere kunstmatige bouwwerken. In bomen verblijven vleermuizen vaak in oude spechtengaten of gaten die binnenin een boom zijn doorgerot als het gevolg van bijvoorbeeld het afbreken van takken. In een els in de zuidwestelijke hoek van het plangebied werd een enkele boomholte aangetroffen (figuur 2.5). Deze boomholte loopt echter niet meer dan een paar centimeter door in de betreffende boom, waardoor deze niet als geschikte verblijfplaats van vleermuizen kan worden bestempeld. Er werden geen andere boomholtes aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in boomholtes binnen en vlak buiten het plangebied kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.5. Een enkele (voor vleermuizen ongeschikt bevonden) boomholte binnen het plangebied.

Echter, in diverse gebouwen binnen het plangebied werden wel voor vleermuizen geschikte verblijfplaatsen aangetroffen, zoals in ruimten achter gevelbetimmering, stootvoegen en andere gaten waar de spouwmuur door toegankelijk is voor vleermuizen (figuur 2.6). De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in deze gebouwen kan derhalve niet op voorhand worden uitgesloten. De locaties van voor vleermuizen geschikte doorgangen worden weergegeven in figuur 2.7.

Hiernaast kunnen de bouwwerken die onderdeel zijn van de voormalige HILKO zeepfabriek ook verblijfplaatsen bieden voor vleermuizen. Deze gebouwen waren ten tijde van het veldbezoek niet toegankelijk. Dergelijke fabrieksgebouwen, inclusief de fabrieksschoorstenen, beschikken vaak over dikke muren die zeer geschikte buffering bieden voor diverse soorten vleermuizen. Zo zijn er diverse casussen bekend waarin kraam- en winterverblijven van diverse vleermuissoorten worden aangetroffen in vergelijkbare constructies. De bebouwing van deze fabriek wordt voor zover bekend behouden binnen het planvoornemen. Indien het interne klimaat van de bouwwerken die onderdeel zijn van deze oude fabriek binnen het planvoornemen echter wordt aangetast, bijvoorbeeld als gevolg van interne en/of externe verbouwingen kan niet worden uitgesloten dat dit tevens gepaard gaat met negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen. Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn recente (<10 jaar) waarnemingen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en watervleermuis bekend (bron: NDFF). De aanwezigheid van kraam-, zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen van deze soorten binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Hoewel de woningen met gegolfde dakpannen ook geschikte verblijfplaatsen bieden voor vleermuizen, worden deze binnen het planvoornemen gespaard en kunnen negatieve effecten hierop naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.6. Voor vleermuizen geschikte (doorgangen tot) verblijfplaatsen in gebouwen binnen het plangebied.

- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen binnen het plangebied kan **niet** op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen in delen van de oude zeepfabriek kunnen tevens **niet** op voorhand worden uitgesloten indien hier interne en/of externe werkzaamheden aan plaatsvinden binnen het planvoornemen.
- Negatieve effecten op een potentiële essentiële vliegroute van vleermuizen (de Zaan) als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen **niet** op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op een essentieel foerageergebied als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen wel op voorhand worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Het plangebied is tevens gecontroleerd op de aanwezigheid van (geschikt habitat van) overige beschermde soorten zoogdieren. De aanwezigheid van de meeste beschermde zoogdiersoorten binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens (bron: NDFF) en habitateigenschappen. Zo werden binnen het plangebied geen dassenburchten, nesten van eekhoorns of voor boommarters geschikte boomholten aangetroffen. Hierop worden echter enkele uitzonderingen gevormd.

Waterspitsmuis en otter

Leefgebied van soorten waterspitsmuis en otter bestaat uit open, waterrijke omgevingen met voldoende dekking, veelal bestaande uit ontwikkelde oever- en watervegetatiestructuren, zoals rietkragen en (in het geval van otter) struwelen. De enige watergang binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden betreft de Zaan, welke westelijk langs het plangebied stroomt. De oevers van deze watergang zijn ter hoogte van het plangebied beschoeid, waardoor deze niet geschikt zijn bevonden als leefgebied voor otters en waterspitsmuizen. Hoewel van beide soorten recente (<5 jaar) waarnemingen uit de ruime omgeving van het plangebied bekend zijn, kunnen negatieve effecten op leefgebied hiervan als gevolg van het planvoornemen naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

Steenmarter

Steenmarter is binnen de provincie Noord-Holland niet vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen. Voor verblijfplaatsen is deze soort deels afhankelijk van gebouwen met daarin geschikte en toegankelijke ruimtes, zoals zolders, kruipruimtes en spouwmuren. De aanwezigheid van een structuurrijke, groene omgeving speelt hierbij een rol (bron: Zoogdiervereniging). Ten noorden van het Noordzeekanaal komt steenmarter echter vrijwel niet voor. Uit het gebied tussen het Noordzeekanaal en Purmerend zijn sinds 2014 slechts een achttal waarnemingen bekend, waarvan de dichtstbijzijnde ten opzichte van het plangebied afkomstig is uit Delftbuurt, op ruim 5 km afstand in westelijke richting. Hoewel het plangebied (gezien de aanwezigheid van leegstaande fabrieksgebouwen) niet ongeschikt is als leefgebied voor steenmarter, schatten wij de kans dat deze soort hier voorkomt dusdanig klein dat we het niet realistisch achten om hier rekening mee te houden bij de voortgang van het project. De aanwezigheid van steenmarter binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Kleine marterachtigen

Naast steenmarter zijn de drie kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) tevens niet vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen binnen de provincie Noord-Holland.

Hermelijn heeft op het gebied van leefgebied een voorkeur voor waterrijke omgevingen, waarbij bebouwde gebieden door de soort worden gemeden (Bouwens, 2017). Dit komt overeen met het verspreidingsbeeld van hermelijn in de omgeving van Zaandam, waar de soort voornamelijk wordt waargenomen in de Natura2000-gebieden Polder Westzaan, Wormer- en

Jisperveld & Kalverpolder en Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske (bron: NDFF). Hoewel hermelijn sporadisch binnen de bebouwde kom wordt waargenomen, achten we de kans op aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied dusdanig klein dat we het niet realistisch achten om hier rekening mee te houden bij de voortgang van het project.

In tegenstelling tot hermelijn kan bebouwd gebied wel geschikt zijn als leefgebied voor de soorten bunzing en wezel, indien hier sprake is van geschikte dekking, bijvoorbeeld in de vorm van parkjes, groenstroken en bosschages (Bouwens, 2017). Binnen het plangebied, tegenover de zeepfabriek bevindt zich een braakliggend perceel waarop zich enkele (delen van) funderingen van recent gesloopte gebouwen bevinden (figuur 2.8). Gezien de ruderales vegetatiestructuur en de aanwezigheid van bomen op en rond dit perceel is dit als leefgebied voor een soort als bunzing of wezel marginaal geschikt bevonden. Het plangebied bevindt zich echter in een wijk waarin weinig sprake is van groene verbindingzones waar soorten als bunzing en wezel zich langs of doorheen kunnen verplaatsen tussen rustplaatsen en foerageergebieden, zoals parkjes, bomenrijen, groenstroken en groene achtertuinen. Hier is in de wijk Kogerveld in oostelijke richting bijvoorbeeld wel sprake van in de vorm van bomenrijen, parkjes en groenstroken met struikgewassen. Ondanks de aanwezigheid van recente (<10 jaar) waarnemingen van deze twee soorten uit de omgeving van het plangebied, waaronder waarnemingen op ca. 600 meter afstand hiervan, is het plangebied naar ons inzicht te klein en (met name) te geïsoleerd om als geschikt onderdeel van leefgebied van bunzing en/of wezel te kunnen functioneren. De aanwezigheid hiervan kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2. Een braakliggend perceel met daarop de restanten van funderingen binnen het plangebied.

Binnen het plangebied kunnen verder soorten voorkomen die binnen de provincie Noord-Holland zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen. Voor deze soorten dient men zich wel te houden aan de zorgplicht (zie Bijlage I).

- De aanwezigheid van overige zoogdiersoorten, waaronder waterspitsmuis, steenmarter en kleine marterachtigen binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied komen andere licht beschermde soorten voor. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.4 Reptielen

Het plangebied is tevens gecontroleerd op waarden voor beschermde reptielen. De aanwezigheid van alle in Nederland voorkomende beschermde reptielen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan echter op voorhand worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens (bron: NDFF) en habitateigenschappen. Hoewel er uit de omgeving van het plangebied waarnemingen van ringslang bekend zijn (bron: NDFF), kan de aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten. Het plangebied biedt geen geschikt foerageergebied, noch geschikte overwinteringsplekken en ei-afzetplekken voor deze soort.

- De aanwezigheid van reptielen, waaronder de soort ringslang binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

2.5 Amfibieën

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor beschermde amfibieën. Uit de omgeving van het plangebied zijn recente (<10 jaar) waarnemingen bekend van rugstreeppad, evenals enkele waarnemingen van de soorten Alpenwatersalamander, kamsalamander en vuursalamander (bron: NDFF). Binnen het plangebied is echter geen sprake van geschikt voortplantingswater (evenals landhabitat) van deze soorten. De aanwezigheid van (leefgebied van) beschermde amfibieën binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

Binnen het plangebied kunnen andere, lichter beschermde amfibieën voorkomen. Hoewel deze soorten zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, dient men zich wel te houden aan de zorgplicht (zie bijlage I).

- De aanwezigheid van (leefgebied van) beschermde amfibieënsoorten binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.
- Voor andere, licht beschermde, vrijgestelde soorten geldt de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.6 Vissen

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor de in Nederland voorkomende groep beschermde zoetwatervissen. Binnen het planvoornemen worden geen watergangen aangetast. Negatieve effecten op beschermde zoetwatervissen als gevolg van het planvoornemen kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten op beschermde zoetwatervissen als gevolg van het planvoornemen kunnen naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

2.7 Ongewervelden

De meeste onder de Wnb beschermde soorten ongewervelden, zoals dagvlinders, libellen, mollusken of (water)kevers hebben zeer specifieke habitateisen die in specifieke biotopen worden aangetroffen. Van dergelijke habitateigenschappen is binnen het plangebied geen sprake. Er is geen sprake van geschikt habitat voor waardplanten van beschermde vlinders en er worden er geen geschikte waterlichamen aangetast waarin beschermde libellen zich voort kunnen planten. Hoewel uit de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van Grote vos, Zilveren maan, Gevlekte witsnuitlibel en Sierlijke witsnuitlibel (bron: NDFF), kunnen negatieve effecten op deze soorten als gevolg van het planvoornemen op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten op leefgebied van beschermde ongewervelden als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

2.8 Gebiedsbescherming

Tijdens de bureaustudie zijn geen vormen van gebiedsbescherming naar voren gekomen die betrekking hebben op het plangebied. Het plangebied is geen onderdeel van het NatuurNetwerk Nederland (NNN, voormalige EHS), stiltegebied, bijzonder provinciaal landschap, Natura2000 of het natuurbeheerplan. Hiernaast is het plangebied niet aangewezen als ganzenfoerageergebied en is het niet opgenomen binnen het weidevogelmeetnet (Kaartenportaal provincie Noord-Holland). De voorgenomen werkzaamheden zullen hierdoor naar ons inzicht niet gepaard gaan met negatieve effecten op deze gebieden (anders dan effecten als gevolg van stikstofuitstoot). De provincie Noord-Holland is bevoegd gezag in deze.

- Negatieve effecten op beschermde gebieden (anders dan effecten als gevolg van stikstofuitstoot) kunnen naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

Stikstofgevoeligheid

Binnen een straal van 15 km ligt het plangebied hemelsbreed op circa 1,3 km, 1,7 km, 2 km, 10,9 km, 12,5 km, 13 km, 13,1 km en 14,6 km afstand van de Natura2000-gebieden Polder Westzaan, Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder, Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske, Eilandspolder, Kennemerland-zuid, Noordhollands Duinreservaat, Polder Zeevang en Markermeer & IJmeer (bron: AERIUS-calculator). Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitattypen ten opzichte van het plangebied bevindt zich op ca. 1,4 km afstand, in het Natura2000-gebied Polder Westzaan (bron: AERIUS-calculator). Binnen het planvoornemen worden diverse nieuwbouwwoningen gerealiseerd. Mogelijk is voor de voortgang van dit project een AERIUS-berekening benodigd. De provincie Noord-Holland is bevoegd gezag in deze.

- Mogelijk is een AERIUS-berekening benodigd voor de voortgang van het project. De provincie Noord-Holland is bevoegd gezag in dezen.

2.9 Houtopstanden

Als er een (deel van een) houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een (deel van een) bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom. Er is derhalve geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

- Er is geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht

3 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

3.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn alleen die soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 3.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in en rond het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Ja	X				Werken buiten broedseizoen of onder begeleiding van een ecooloog.
Vogel	Huismus	Mogelijk	X				Nader onderzoek.
Zoogdieren	Vleermuizen (verblijfplaatsen)	Mogelijk		X			Nader onderzoek.
Zoogdieren	Vleermuizen (essentiële vliegroute)	Waarschijnlijk		X			Voorkomen toename kunstlicht boven de Zaan tussen zonsondergang en zonsopkomst. Anders → Nader onderzoek.
Overige soortgroepen	Overige soorten	Ja				X	Zorgplicht.
Gebiedsbescherming	(extra) stikstofuitstoot	Mogelijk					Informeren bij de provincie Noord-Holland

3.2 Effectbespreking en aanbevelingen

Algemene broedvogels

Binnen en vlak buiten het plangebied kunnen enkele vogelsoorten tot broeden komen waarvan de nesten geen jaarronde bescherming genieten. We adviseren om de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt over het algemeen de periode van 15 maart-15 juli aangehouden. Afhankelijk van de soort en klimatologische omstandigheden kunnen soorten echter eerder of later in het jaar tot broeden komen. Zo werd tijdens het veldbezoek een nest-bouwende zwarte kraai aangetroffen. De broedperiode van deze soort loopt van begin februari tot eind juni. Wat voor deze soorten van belang is, is of er sprake is van een broedgeval. Zo ja, dan is deze altijd beschermd.

Jaarrond beschermde nesten (huismus)

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen in ruimten achter gevelbetimmering binnen het plangebied kan naar ons inzicht niet op voorhand worden uitgesloten. Lettend op de aard van de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op eventuele nesten niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen binnen het plangebied vast te stellen, dan wel uit te sluiten doormiddel van nader onderzoek. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd aan de hand van twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot 15 mei. Indien er jaarrond beschermde nesten van huismussen worden vastgesteld binnen het plangebied dient voor deze soort een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag, de provincie Noord-Holland. Deze ontheffing wordt in de regel afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

Vleermuizen (verblijfplaatsen)

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in een deel van de te slopen gebouwen binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten. Gezien de aard van de werkzaamheden kunnen negatieve effecten op dergelijke verblijfplaatsen niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouwen binnen het plangebied vast te stellen dan wel uit te sluiten. Dit dient te gebeuren aan de hand van een aantal gerichte veldbezoeken, verdeeld over verschillende perioden van het jaar. De hoeveelheid bezoeken en de periode waarin deze plaats dienen te vinden wordt vastgesteld aan de hand van het meest recente vleermuisprotocol. Indien hierbij verblijfplaatsen van vleermuizen worden vastgesteld, dient voor de desbetreffende soort(en) een ontheffing aan de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Een dergelijke ontheffing wordt in de regel afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

Indien binnen het planvoornemen externe, dan wel interne werkzaamheden worden uitgevoerd in of rond delen van de oude zeepfabriek kunnen negatieve effecten op eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen hierin tevens niet op voorhand worden uitgesloten en adviseren we om deze gebouwen mee te nemen binnen het nader onderzoek.

Vleermuizen (vliegroute)

De Zaan vormt waarschijnlijk een essentiële vliegroute voor diverse vleermuissoorten uit de omgeving hiervan. We adviseren de hoeveelheid kunstlicht die tijdens en na de voorgenomen werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst boven het wateroppervlak van de Zaan wordt uitgestraald gelijk te houden met- of te verminderen in vergelijking met de huidige situatie. Indien dit niet mogelijk is, kunnen negatieve effecten op een essentiële vliegroute van vleermuizen als gevolg van het planvoornemen niet op voorhand worden uitgesloten en adviseren we om nader onderzoek uit te voeren om vast te stellen welke soorten van de Zaan als vliegroute gebruik maken en in welke aantallen. Dit dient te gebeuren aan de hand van een aantal gerichte veldbezoeken, verdeeld over verschillende perioden van het jaar. De hoeveelheid bezoeken en de periode waarin deze plaats dienen te vinden wordt vastgesteld aan de hand van het meest recente vleermuisprotocol. Aan de hand hiervan dient voor de desbetreffende soort(en) een ontheffing te worden aangevraagd aan de Wet natuurbescherming bij het bevoegd gezag, de provincie Noord-Holland. Een dergelijke ontheffing wordt in de regel afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

Zorgplicht

Er kunnen soorten voorkomen in het plangebied waarvoor een vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen. De zorgplicht van de Wnb (art. 1.11) schrijft echter voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld tot uiting worden gebracht door altijd zo te werken, dat dieren kunnen ontsnappen en/of deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop in de directe omgeving. De algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland. Voor de voorwaarden waaraan de vrijstellingen moeten voldoen in het kader van de soorten waarvoor een vrijstelling geldt, wordt verwezen naar Bijlage I.

(extra)Stikstofuitstoot

Het plangebied bevindt zich op 1,4 km afstand van het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitatype in het Natura2000-gebied Polder Westzaan. Binnen het planvoornemen worden nieuwbouwwoningen gerealiseerd. Mogelijk is een AERIUS-berekening benodigd voor de voortgang van het project. We adviseren om hierover te informeren bij het bevoegd gezag, de provincie Noord-Holland.

3.3 Overzicht vervolgstappen

Het planvoornemen kan zonder bezwaren doorgang vinden binnen de kaders van de vigerende natuurwetgeving, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- **Broedvogels:** werken buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart-15 juli).
- **Huismus:** nader onderzoek.
- **Vleermuizen (verblijfplaatsen):** nader onderzoek te slopen gebouwen. Indien er sprake is van interne- en/of externe werkzaamheden aan gebouwen zeepfabriek, dan deze meenemen binnen nader onderzoek.
- **Vleermuizen (vliegroute):** vermijden toename uitstraling kunstlicht boven de Zaan tussen zonsondergang en zonsopkomst tijdens en na uitvoering van de werkzaamheden. Anders → nader onderzoek.
- **Zorgplicht:** naleven van de zorgplicht.
- **(extra)Stikstofuitstoot:** informeren bij de provincie Noord-Holland.

4 LITERATUUR EN BRONNEN

Literatuur

Bouwens, S. (2017). Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Bronnen internet

AERIUS-calculator

<https://calculator.aerius.nl/wnb/>

NDFF

<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>

Kaartenportaal provincie Noord-Holland

<https://geoapps.noord-holland.nl/kaartenportaal/apps/MapSeries/index.html?appid=e85fc52939f240ba9ef5164b5e203fb2&entry=2>

Ravon

<http://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon

<https://www.sovon.nl/nl>

Verspreidingsatlas planten FLORON

<http://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

Waarneming.nl

<https://waarneming.nl>

Zoogdiervereniging

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrichtlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrichtlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecooloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten provincie Noord-Holland

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de provincie Noord-Holland vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland is te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2014-2568.html>.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming provincie Noord-Holland.

Zoogdieren	Amfibieën
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Dwergmuis	Gewone pad
Dwergspitsmuis	Kleine watersalamander
Egel	Meerkikker
Gewone bosspitsmuis	
Haas	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Ree	
Rosse woelmuis	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Woelrat	

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de provincie Noord-Holland, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- b. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- c. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- d. in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage I van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet alles er aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht.

Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het NatuurNetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De voor gemeenten belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Noordhollandse gemeenten gedaan. De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover bij de gemeente informatie worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het NatuurNetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland.

De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren.

Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.